

POLAND

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
ONLINE CONFERENCE

SCIENTIFIC ASPECTS
AND TRENDS IN
THE FIELD OF
SCIENTIFIC RESEARCH

 30 SEPTEMBER
2022 YEAR

POLAND, WARSAW

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH

International scientific-online conference

Part 2

September 30th

COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS

WARSAW 2022

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH: a collection scientific works of the International scientific online conference (30th SEPTEMBER, 2022) - Poland, Warsaw : "CESS", 2022. Part 2- 234p.

Chief editor:

Candra zonyfar - PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, english, казақша, о'zbek, polish, limba română, кыргыз тили, қашқарлын....

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference "**SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH**". Which took place in Warsaw on September 30, 2022.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

© "CESS", 2022

© Authors, 2022

Ruzmetov Kazaxbay Ismailovich	142
<i>QISHLOQ XO'JALIGIDA OMBORLARNI REJALASHTIRISHNING UMUMIY QOIDALARI</i>	
Xoliqov Ixtiyor Roziqovich	145
<i>HARBIY TA'LIM FAKULTETI TALABALARIDA PEDAGOGIK KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI</i>	
Dilyayra Ro'ziyeva Bafoyevna	150
<i>CHET TILINI O'QITISHNING YANGI METODLARI</i>	
Toшпулатова Д.К	153
<i>ИТЕГРАТИВ ЁНДАШУВ АСОСИДА БОШЛАНГИЧ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ МАНИҚИЙ ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ САМАРАДОРЛИГИ</i>	
Toшпулатова Д.К	157
<i>БОШЛАНГИЧ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРНИНГ МАНИҚИЙ ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МОДЕЛИ ВА ТЕХНОЛОГИЯСИ</i>	
Муродуллоев Холмуҳаммад	161
<i>ДАНАКЛИ МЕВАЛИ ДАРАХТЛАРНИНГ КЛЯСТЕРОСПОРИОЗ КАСАЛЛИГИ</i>	
Yusufjonov Otobek G'ayratjon o'g'li	165
<i>Ruzaliyev Xojiakbar Shermaxammad o'g'li KOMPYUTER YORDAMIDA LOYIHALASHNING MEDITSINADAGI O'RNI</i>	
Ruzaliyev Xojiakbar Shermaxammad o'g'li	169
<i>Yusufjonov Otobek G'ayratjon o'g'li ZAMONAVIY O'LCHASH USULLARI VA ASBOBLARI</i>	
Казакбаева Дилрабо Жалоловна	172
<i>ОГАХИЙ ИЖОДИДА НАВОИЙОНА УСЛУБ</i>	
Usmonova Madinabonu Qodirjon qizi	180
<i>LINGVOKULTUROLOGIYA TILNING MADANIY FENOMENI SIFATIDA</i>	
Djurayeva Dilnoza	183
<i>Hamitov Nosir</i>	
<i>Hikmatov Sunnatillo</i>	
<i>IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASHDA XIZMATLAR SOHASINI INNOVATSION SAMARADORLIGINI OSHIRISH</i>	
Mamasoatova Matluba Nurmamat qizi	187
<i>MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI MAKTABGA TAYYORLASHDA INGLIZ TILINI AHAMIYATI.</i>	
Asimova Fatima Rasulbekovna	191
<i>Rasulova Nigora Giyasovna</i>	
<i>BRAND FORMATION AND DEVELOPMENT "GUCCI" AS HOUSE OF MAUD</i>	
Shaudirbayev Azamat Omirbayevich	196
<i>Murathayeva Kamila Ikram qizi</i>	

HARBIY TA'LIM FAKULTETI TALABALARIDA PEDAGOGIK KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI

Xoliqov Ixtiyor Roziqovich

Buxoro davlat pedagogika instituti harbiy ta'lif fakulteti dotsenti

Annotatsiya: *Mazkur maqolada harbiy ta'lif fakulteti talabalarida pedagogik kompetensiyalarini shakllanish jarayonlari, unga bevosita bog'liq omillar haqida so'z yuritiladi. Mashg'ulotlarning kompetensiyalarini shakllanishiga bevosita ta'siri, mazkur jarayonda o'qituvchining roli hamda pedagogik kompetensiyani shakllantirish usullari haqida ham qisqa bayon etilgan.*

Kalit so'zlar: Kompetensiya, jarayon, rol, mudofaa tizimi, Qurolli Kuchlar, harbiy kadrlar tayyorlash, usul, vaziyat.

Аннотация: В данной статье говорится о процессах формирования педагогических компетенций у студентов военного факультета педагогического института и непосредственно с ним связанных факторах. Также кратко описаны непосредственное влияние обучения на формирование компетенций, роль учителя в этом процессе и методы формирования педагогической компетентности.

Ключевые слова: Компетенция, процесс, роль, система обороны, Вооруженные Силы, подготовка военнослужащих, метод, ситуация.

Annotation: *This article talks about the processes of formation of pedagogical competencies among students of the military faculty of the Pedagogical Institute and the factors directly related to it. It also briefly describes the direct impact of training on the formation of competencies, the role of the teacher in this process and methods for the formation of pedagogical competence.*

Key words: Competence, process, role, defense system, Armed Forces, training of military personnel, method, situation.

Shiddat bilan o'zgarib borayotgan, qurolli mojarolar va ziddiyatlar ustuvor dunyoda yashar ekanmiz, har bir mustaqil davlat rnivojlanishi, taraqqiy topishi uchun qudratli mudofaa tizimiga ega bo'lishi darkor. Gegemon davlatlar tomonidan qurolli kuchlarni ishlatalish orqali o'z maqsadlariga erishish tendensiyasi keng tarqalib bormoqda. Zamonaviy jangovar qurolli to'qnashuvlar hududiy talablar, iqtisodiy sabablar orqali yuzaga kelishi kuzatilmoqda. SHu nuqtai nazardan qaralganda, bugungi kunda davlat mudofaa qobiliyati belgilovchi Qurolli Kuchlar tinch aholining farovon turmushini ta'minlovchi, davlat suverenitetini uning hududiy yaxlitligini ta'minlovchi asosiy kuch hisoblanadi. 14-yanvar Vatan himoyachilari hamda Qurolli Kuchlarimiz tashkil topganini 29-yilligi munosati bilan tabrik so'zida davlatimiz rahbari Qurolli Kuchlar Oliy Bosh Qo'mondoni Sh.Mirziyoev: "Armiya faqat quroq vaaslaha bilan emas,

ona Vatan uchun jonini ayamaydigan harbiylar bilan qudratlidir⁵” degan edi. Bugungi kunda Mudofaa vazirligi tasarrufidagi oliy ta’lim muassasalari singari harbiy ta’lim fakulteti ham armiya saflari uchun rezervdagi ofitserlar tayyorlash bilan shug‘ullanib keladigan ta’lim muassasalaridan hisoblanadi. Fakultetning vazifasi nafaqat etuk harbiy kadrlarni tayyorlashni amalga oshirish, balki, yuqori pedagogik kompetensiyalarga ega bo‘lajak pedagogik kadrlarni tayyorlashni ham amalga oshiradi. Talabalarda pedagogik kompetensiyani shakllantirish usul va metodlari haqida ko‘plab pedagoglar tomonidan izlanishlar olib borilmoqda. Pedagogik kompetensiyaga ega bo‘lish, doimiy izlanish, o‘z ustida ishlash talab etiladigan jarayon hisoblanadi. Talabalarning bilim olish jarayonlari, pedagog ustoz va murabbiylarning say-harakatlari orqali ularda kompetensiyalar shakllanib boradi. Talabalarda shakllanadigan pedagogik kompetensiyaga ularning bilim olishga bo‘lgan intilishlari, bilim malakalarini oshirishlari bilan bevosita bog‘liq. Harbiy ta’lim fakultetida ta’lim olish jarayonida talabalar turli vaziyatlarda, qurol-aslaha hamda jangovar texnikalarda harakatlanishlariga to‘g‘ri keladi. Mazkur jarayonlar talablarni ma’lum bir holatlarda tezkor qarorlar qabul qilishlari, o‘zlarini xavli holatlarda saqlay olish qobiliyatlarini ko‘rsatishlarini, jamoada boshqaruvchanlik, tezkorlik bilan ishlash kabi sifatlarini namoyon etishlarini talab etadi. Mazkur jarayonda o‘qituvchi yo‘naltiruvchi, yordamchi, o‘rgatuvchi sifatida passiv rolda harakat qilishi talabalarning o‘z sifatlarini namoyon etishlari uchun turtki bo‘lib xizmat qiladi. Talabalarning mustaqil ravishda stressli holatlarda harakatlanishlari, jangovar qurol-aslaha bilan doimiy ishlashlari ulardagi ba’zi bir kompetensiyalarni takomillashtirilishga xizmat qiladi.⁶

Harbiy ta’lim fakulteti talabalarida pedagogik kompetensiyani shakllantirish jarayonini quyidagicha belgilash mumkin:

- ta’lim olish jarayonida ijodiy muhitning yaratilishi;
- jamoani jipslantirish va unda yagona jamoa muhitini yaratish orqali;
- talabaga motivatsion usullarni qo‘llab uni ta’lim olish va o‘z ustida ishlashga undash uchun qiziqishini uyg‘otish;
- talabalga kelajakda oliy maqsadga erishish uchun ta’lim jarayoni va ularning bilim olishlari asosiy omil ekanligi;
- talabalar dunyoqarashlarini rivojlantirishga qaratilgan usul va metodlarni qo‘llash;
- harbiy tayyorgarlik fanlarida nizom talablariga qat’iy rioya qilish orqali;
- guruhda yagona jamoa-yagona maqsad sari, prinsipi orqali ularning jipsliklarini jamoaviy harakatlarini, o‘z qobiliyatlarini stressli vaziyatlarda ko‘rsatishlarini amalga oshirish mumkin.

⁵ Ш.Мирзиёевнинг 14-январь Ватан ҳимоячилари ҳамда Қуролли Кучлар ташкил топганининг 29-йиллигига бағишланган нутқидан. Тошкент 2022 й.

⁶ Р.И. Платонова “Развитие ключевых компетенций будущего учителя”. <https://cyberleninka.ru>.

Talabalarda pedagogik kompetensiyani shakllantirish usullarini tanlash har bir mashg‘ulot maqsadidan, pedagog xodimning dunyoqarashi va uning pedagogik mahoratidan kelib chiqib tanlanadi. O‘qituvchining asosiy vazifasi, tanlangan usulning maqsadga erishish natijadorligiga qaratiladi.

Xulosa: Bo‘lajak pedagoglarning ma’lum bir kompetensiyalarga ega bo‘lishlari, davlat ta’lim standarti talablari, talabaning intilishlaridan kelib chiqib shakllana boradi. Zamnaviy oliy ta’lim talablari, bozor iqtisodiyoti talablariga to‘la javob bera oladigan, jamiyatda hamda jamoada o‘z o‘rnini topa biladigan yuqori kompetentli bitiruvchilarni tayyorlashdan iborat. Mazkur talablarga javob berish uchun esa talabalar doimiy ravishda o‘qish, o‘z ustlarida ishlashlari, yangi zamnaviy texnologiyalardan xabardor bo‘lishlari talab etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoevning 14-yanvar Vatan himoyachilari kuni hamda Qurolli Kuchlar tashkil topganining 29-yilligi munosabati bilan bayram tabrigi. Toshkent 2022 y.
2. R.I. Platonova “Razvitie klyuchevykh kompetensiy budushego uchitelya”.
<https://cyberleninka.ru>.
3. XOLIKOV, I. (2021). FEATURES OF CREATING EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL MATERIALS FOR DISTANCE LEARNING. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 6(6)..
4. Холиков, И. (2020). MASOFAVIY TA'LIM UCHUN O'QUV-USLUBIY MATERIALLARNI YARATISH XUSUSIYATLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 2(2).
5. XOLIKOV, I. (2021). ЗАХИРИДДИН МУХАММАД БОБУР ВАТАНПАРВАР САРКАРДА. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 6(6).
6. Холиков, И. (2020). YOSHLARNI HARBIY-VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHDA BADIY ADABIYOTNING AHAMIYATI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 2(2).
7. XOLIKOV, I. (2021). ОБ ОСОБЕННОСТЯХ КИНЕМАТИКИ МЕТАНИЯ ДИСКА С МЕСТА. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 6(6).
8. Xolikov, I. R. (2022). Formation of the Pedagogical Competence of Military Faculty Students. EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 2(4), 18-20.
9. XOLIKOV, I. (2021). ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ СРЕДИ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ ФОРМИРОВАНИЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 3(3).

10. Холиков, И. Р. (2022, May). ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ ТАЛАБАЛАРИДА ПЕДАГОГИК КОМПЕТЕНЦИЯНИ ШАКЛАНТИРИШ. In *International Conference on Research Identity, Value and Ethics* (pp. 248-250).
11. XOLIKOV, I. (2021). ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ СРЕДИ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ ФОРМИРОВАНИЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu. uz*), 3(3).
12. XOLIKOV, I. (2021). РЕЗЕРВДАГИ ВА ЗАХИРАДАГИ ОФИЦЕРЛАРНИ ВАТАНПАРВАРЛИК РУХИДА ТАРБИЯЛАШДА МИЛЛИЙ КАХРАМОНЛАРИМИЗНИНГ УРНИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu. uz*), 8(8).
13. XOLIKOV, I. (2021). THE IMPORTANCE OF ARTISTIC LITERATURE IN THE MILITARYPATRIOTIC EDUCATION OF YOUTH. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu. uz*), 6(6).
14. Hamroyev, A. R. (2021). Designing students' creative activity in primary school mother tongue education as a methodological problem. *Middle European Scientific Bulletin*, 11.
15. Hamroyev, A. R. Z. (2021). Modeling Teacher Activities when Designing Creative Activities of Students. *International Journal of Culture and Modernity*, 11, 181-184.
16. Hamroev, A. R. (2019). Modeling activities of teachers when designing creative activities of students. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, 2019.
17. Kamroev, A. (2019). STUDENTS'CREATIVE ACTIVITIES IN DESIGNING MOTHER TONGUE EDUCATION. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 1(7), 285-296.
18. Хамраев, А. (2018). Моделирование деятельности учителя при проектировании творческой деятельности учащихся. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*, (2), 23-26.
19. Jobirovich, Yarashov Mardon. "Advantages of the Introduction of Digital Technologies into the Educational Process." *Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT* 7 (2021): 17-20.
20. Ярашов М. ТА'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI // ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu. uz*). – 2021. – Т. 5. – №. 5.
21. Ярашов М. BOSHLANG'ICH SINF MATEMATIKA TA'LIMNI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI IJODIY TASHKIL ETISH JARAYONI // ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu. uz*). – 2021. – Т. 5. – №. 5.
22. YARASHOV M. BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TADBIQ ETISH METODIKASI // ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu. uz*). – 2021. – Т. 8. – №. 8.

23. YARASHOV M. BOSHLANG'ICH TA'LIMDA XALQARO BAHOLASH TIZIMI //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2022. – Т. 17. – №. 17.
24. Jobirovich, Yarashov Mardon. "TOOLS OF USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN PRIMARY EDUCATIONAL COURSES." EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE 2.4 (2022): 119-123.
25. Jobirovich, Yarashov Mardon. "EFFECTIVENESS OF USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN EDUCATIONAL SYSTEM." EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE 2.4 (2022): 124-128.
26. Jobirovich, Y. M. "1-3. Abstract: This article describes the integration and usefulness of subjects in the classroom. Not only several disciplines but also interdisciplinary interrelationships are highly effective and motivate students to take lessons. Keywords: Integration, Education, Effective Lesson, Method, Practice, Course, Action, Didactic, Construction." (2022).